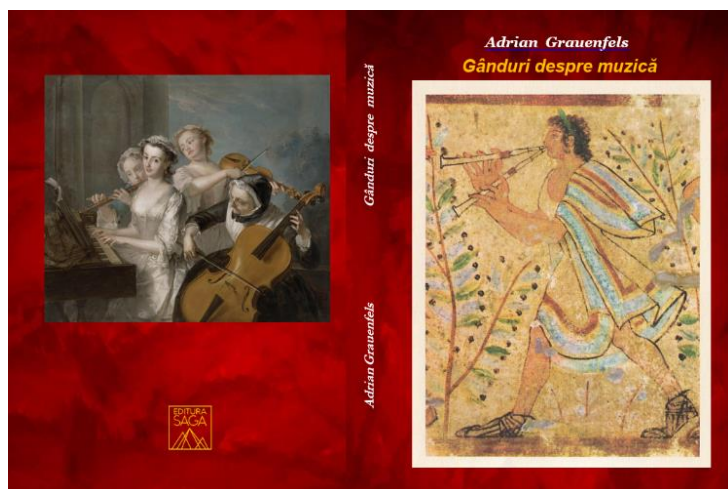

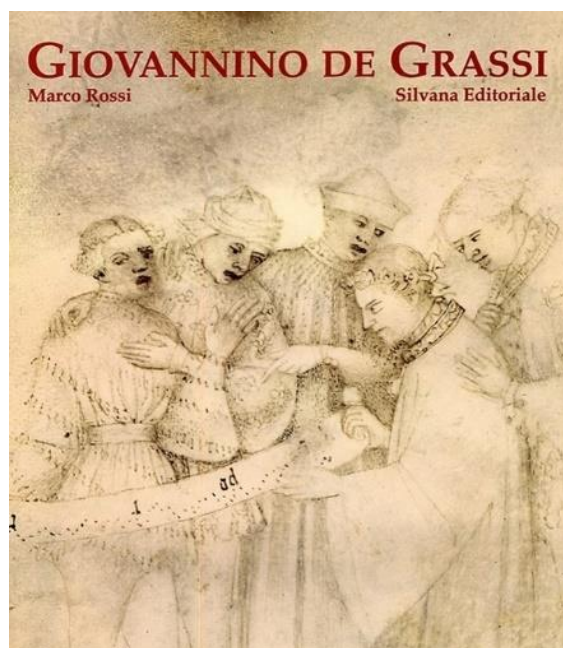
Aprecieri
Adrian Grauenfels
Gânduri despre muzică ditura SAGA 2022
Delia Bodea Jacob

Am parcurs cu mare interes și plăcere cartea originală, atât de unică în felul ei, semnată de Adrian Grauenfels. Fără a avea pretenția de a se apropia de ideea unei istorii a muzicii, autorul face incursiune inedită și pe alocuri chiar picantă în câteva etape edificatoare ale evoluției acestei arte de importanță majoră în identificarea culturală a societății umane. Inginerul A. Grauenfels, om de rafinată cultură, scriitor, poet, traducător deși nu are pregătire profesională ca muzician, a realizat această carte dăruind cititorului din cunoștințele și din propriile cercetări și interpretări. Cu atât mai laudabilă este inițiativa și investiția dânsului. Autorul acordă un număr mai mare de pagini perioadelor din evoluția muzicii despre care se vorbește mai puțin, cum ar fi cea medievală sau renesanțistă. Este foarte bine venită această abordare pentru că oferă cititorului o informație sintetizată a unor subiecte mult mai puțin vehiculate în publicul larg neprofesionist. Am fost plăcut impresionată și de ideea de a informa cititorii de tendința ultimilor decenii, aceea de a reda muzicii baroce identitatea, folosind instrumente autentice vechi la care se adaugă un stil sui generis de interpretare. Am remarcat cu plăcere, stăruința pe care o dovedește autorul în acordarea unui spațiu preferențial artiștilor care constituie pentru dânsul obiectul unei profunde pasiuni. Este de netăgăduit dragostea d-lui Grauenfels pentru dramaturgul Bertold Brecht sau pentru pianistul Glenn Gould iar noi cititorii ne lăsăm convinși și impresionați de fidelitatea și sinceritatea autorului.

Câteva subiecte ale cărții sunt semnate de alți colaboratori și colaboratoare la care se remarcă o bună și corectă cunoaștere și o exprimare distinsă, cultivată. Subliniez cu

profundă apreciere aportul **Sofiei Gelman Kiss**, doctor în muzicologie în articolele de valoare și de un înalt profesionalism. Este de remarcat alegerea cu mult bun gust a imaginilor grafice și a înregistrărilor audio video, ceea ce demonstrează o dată în plus talentul, rafinamentul și căutările neobosite ale editorului.

Comentarii Critice

Gânduri despre Muzică

Nu e o carte ci o enciclopedie; are capitole sau pagini care pot inspira profesori de muzică care își prepară lecțiile, are părți foarte interesante pentru iubitorii de muzică care posedă un anumit bagaj de cunoștințe și de asemenea părți care atrag persoane al căror intelect e dotat cu simțul curiozității. Apreciez foarte mult efortul de documentare și imi imaginez cât de greu a fost să alegeți subiecte din imensul univers al muzicii. Cunoșteam povestea crinolinelor ușor diferită de cea din carte și din câte am reușit să citesc, povestirile se acordează foarte bine cu celelalte gânduri despre muzica. Și noutatea cu barcodul completează bine cele scrise.

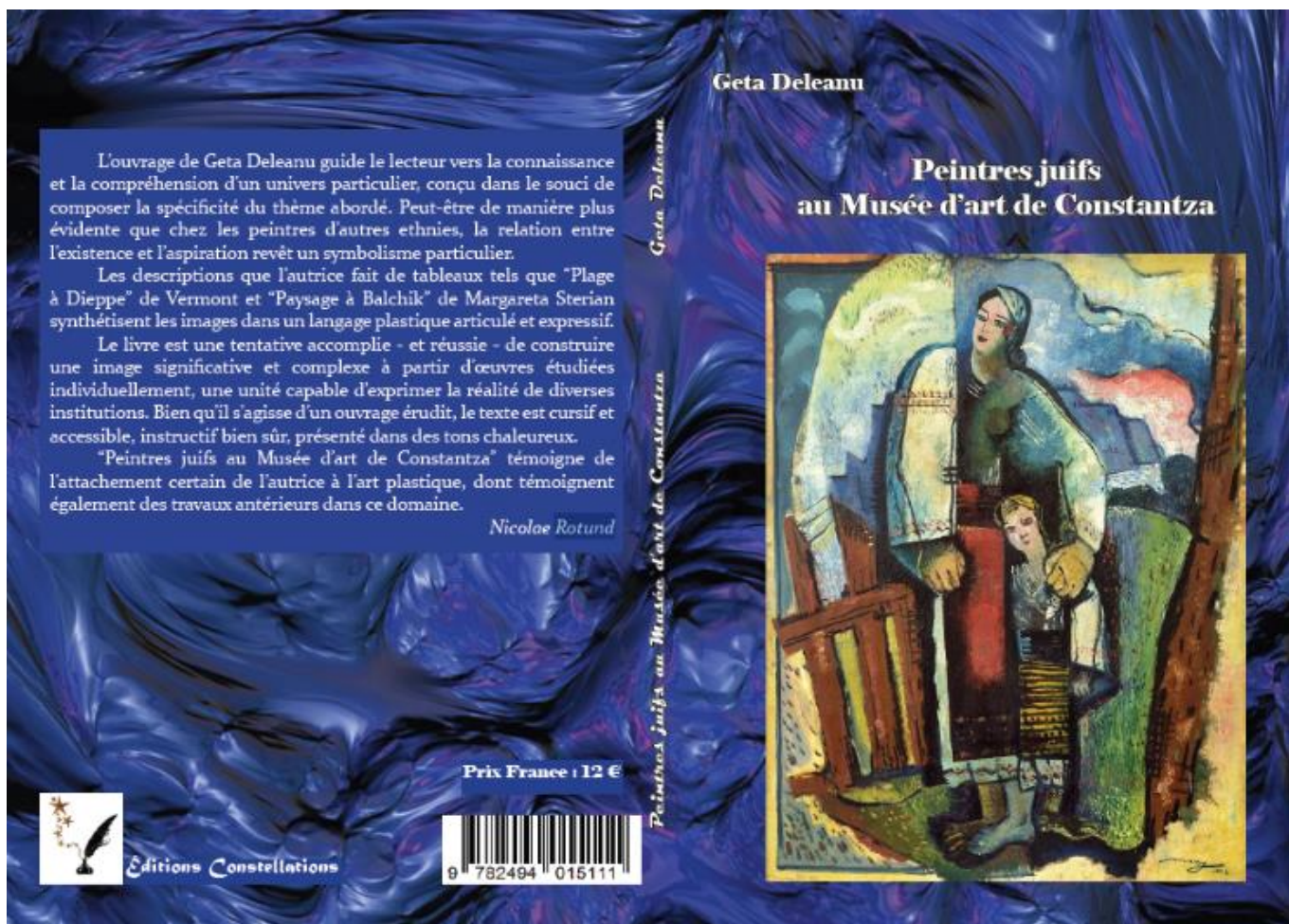
Este o lucrare REUȘITĂ !

Felicitări, Puiu Lorberblatt

O realizare SAGA & Constellations

Am dedicat circa opt luni de contacte, scrisori, contracte și muncă ...eforturi care s-au finalizat cu realizarea unui proiect important al artelor plastice, culturii evreiești și României. Acum, în luna Decembrie 2022 ne bucurăm să anunțăm că datorită ajutorului unor prieteni și iubitori de carte, Editura SAGA & Editura Constellations (director Amalia Achard) și Fondul SAGA pentru Cultură au încheiat operațiile de traducere, editare și în curând distribuție pentru cartea dnei **Geta Deleanu - Pictori evrei la muzeul de artă din Constanța.**

Mulțumim aici sponsorilor care au contribuit la realizarea proiectului care va fi înregistrat de Bibliotecile Naționale din Franța România și Israel. Varianta franceză poate fi obținută pe Amazon, Fnac etc sau direct de la Editura Constellations: <https://editionsconstellations.fr/>

Sonia Kleinberg

GÂNDURI DESPRE MUZICĂ

este o carte pe care o vei pune pe noptieră, vei cerceta capitole cuprinse în paginile ei (350), vei reveni la citate alături de miracolele sonore care vin să exemplifice partea teoretică-explicativă a textului. Inovația ingenioasă care permite lectura coroborată de muzica legată de subiectul tratat este în sine suficientă pentru ca autorul Adrian Grauenfels să primească elogiile cititorului! Dar, dincolo de inovația deosebit de generoasă a posibilității audierii muzicii, în carte sunt înșirate cuvinte pline de taine ce așteaptă să fie deconspirate prin lectură. Este vorba despre o multitudine diversificată de subiecte propuse; se conturează aici un fel de enciclopedie concepută ca un mozaic valoros din care poți extrage câte un capitol spre a-l savura și aprofunda... Spuneam mozaic, sau dacă vrei **puzzle** - cuvânt la modă - în care derularea capitolelor nu este neapărat cronologică deși există o linie fermă care conduce de la muzica Egiptului antic la cea a secolului XX, chiar cu elemente ale secolului XXI. Între timp, mici divagări în timp și spațiu împrumută textului parcurs o notă de inedit care vizează curiozitatea. Ar fi foarte greu – dacă nu imposibil – a prezenta în mod exhaustiv toate temele descrise în carte, de aceea, mă voi rezuma, **pars pro toto**, la spicuirea unor pagini spre a contura **spiritul** volumului. Aș vrea să mă refer la câteva citate ale autorului în prefața volumului sub titlul „Nota Editorului” care explică de ce s-a oprit asupra muzicii care este „cea mai nepământească artă” – după opinia Anei Blandiana: „*revelația muzicii este o mare bucurie estetică, poate produce fascinație și extaz ! (...) Ea este valabilă pentru că oferă cea mai mare varietate de material cu care ne putem*

confrunța!” Adrian Grauenfels este (și) poet: pe paginile volumului ne îngăduie o incursiune și participare la gândurile sale cele mai particulare prin inserarea unor poeme, ca de pildă cel intitulat **Pavană pentru o infanță moartă** conceput pe muzica lui Ravel. Marele merit al autorului Adrian Grauenfels – care este și editorul (SAGA 2022) - este acela de a alege din imensitatea posibilităților ce-i stătuseră la dispoziție, o carte dedicată artei sunetelor prin prisma a ceea ce consideră că poartă interes pentru cititor. Indubitabil, toți cei care se vor aventura în lectura **Gândurilor despre muzică**, vor interfera cu cele mai lăuntrice și sincere unde pe care autorul le transmite prin litere și sunete; vor aprecia bogăția de idei din care vor putea reține tot ceea ce se va fi potrivit cu personalitatea fiecăruia. Volumul arată superb, ilustrațiile alese vin să confirme simțul estetic deosebit al autorului! Rândurile de față se constituie într-o caldă invitație adresată tuturor celor cărora MUZICA nu le este indiferentă: **LECTURĂ PLĂCUTĂ !**

Night Cafe AI

GÂNDURI DESPRE MUZICĂ CARTEA TOTALĂ

Elsa Dorval Tofan

Adrian Grauenfels inovează cu abilitatea creatorului futurist, exaltând promovarea noului, contrapunând convențiilor trăirea libertății absolute, propunând cultul dinamicii industriale, dar și al vitezei care pulverizează formele, experimentând libertatea deplină a limbajului și emanciparea față de formele învechite. Dar nu limbajul artistic mă preocupă în volumul intitulat *Gânduri despre muzică*, volum apărut de curând la editura Saga, un volum relizat cu participarea **Dr. Sofia Gelman Kiss, Adriana Ausch, Maria Sava, Mary Springfels, Cristina Enescu Aky, Amalia Achard, Michael Talbot, Adrian Lesenciuc**, dar și muzica, printre alți creatori propuși audiției, regretatului Leonard Cohen. Sursele folosite pentru realizarea acestei antologii artistice, căci nu este numai una muzicală, literară sau de artă plastică, ci toate acestea în sinergie sunt indicate transparent încă de la începutul volumului

(Surse: *Enciclopedia Britannica*, *Wikipedia*, Lightups.ro, www.symphozik.info, *Indro Montanelli – Istoria Grecilor*, *Huskie Commons*), o invitație directă lansată cititorului care, în lectura sa, ar dori să se poată repera sau să poată aprofunda un subiect prolific.

Cartea nu se intitulează *Antologie de muzica*, *O posibilă istorie a muzicii*, ci *Gânduri despre muzică*. Cu alte cuvinte, autorul, autorii nu își propun să creeze un volum didactic, de referință pentru istoria muzicii, a culturii în sens larg, mai degrabă invită cititorii la o posibilă inițiere, o călătorie într-un teritoriu vast, un spațiu de observație, de analiză, dar și de selecție pe baza unor filtre personale și a culturii generale uitată, delăsată din funcția ei formatoare. O antologie, prin urmare, așa

după cum au sesizat-o realizatorii volumului, asumat, într-un context al refuzului generalizat al cunoașterii. Iată declarația de principiu pe care Adrian Grauenfels o lansează în cuvântul de început:

Cultura este acel ceva care ține împreună o comunitate și care, așa cum spune cuvântul însuși, ne permite să cultivăm, de la sămânță la fruct și din nou la semințe, astfel încât să putem produce un nou fruct. Noile inovații tehnologice, deși utile, nu sunt necondiționat necesare. Lipssește acea "cultură generală" generică despre care se vorbește adesea, dar nu se practică. (...). De ani, nu mai aud prin ferestrele mele deschise muzică clasică sau vreun copil cântând la pian. Muzica este cea mai puternică dintre arte. Este strâns legată de istoria umană, de poezie, de armonie, de legende și de folclor. Aceste legături dorim să le subliniem. Muzica cuprinde un teritoriu vast care merită a fi cercetat. Revelația muzicii este o mare bucurie estetică, poate produce fascinație și extaz, dar pentru a atinge culmile percepției este necesar un oarecare antrenament și educație în materie. (...). Așa se face, că împreună cu colegi și prieteni am încercat să trecem în revistă 2500 de ani de muzică în speranța că vom găsi câțiva cititori/ascultători interesați să descopere un teritoriu neglijat. Inovația principală a cărții de față este că permite audiții muzicale ale unor exemplificări judicioase alese, legate de textul parcurs, în paralel cu lectura.

Acesta este motivul pentru care nu limbajul artistic, după cum am afirmat la început, îmi va reține atenția, ci inovația volumului, anunțată de autor, faptul că această carte reprezintă un produs artistic nou, distinct, devenind în sine o operă în care arta se întâmplă. O carte cu muzică, despre muzică în cuvinte potrivite, pagini de literatură ilustrată grafic pe măsură. Un nou concept, *cartea totală*.

Nelson Goodman (7 august 1906 - 25 noiembrie 1998) filozof și estetician american, cunoscut, de asemenea, alături de **Danto și Dickie*** ca reprezentant fondator al esteticii analitice și al mereologiei, discipol al lui Clarence Irving Lewis și Carnap, nu considera clasele și părțile ca deținând o realitate.

Goodman constata că estetica literară este blocată de tentative disperate pentru a răspunde la întrebarea *Ce anume este arta?* O întrebare care se confundă, de fapt, cu o alta, de ordin de calitativ, anume, *Ce anume este arta de calitate?*, dezbateră devenind acută în cazul unei pietre de pe marginea drumului expusă într-un muzeu de artă, ca și în cazul artei conceptuale, a mediului înconjurător, exemplul unei bări de protecție expusă într-o galerie de artă... Dacă sunt opere de artă, atunci toate pietrele, toate componentele de caroserie sunt opere de artă? Dacă lucrurile nu stau așa, ce anume separă ceea ce este și ceea ce nu este o operă de artă? O parte a problemei vine din faptul că, întrebarea nu este corect formulată, prin urmare, nu putem recunoaște că un obiect poate fi în anumite momente o operă de artă, pierzând această calitate în altele. De fapt, după Goodman (*Manières de faire le monde* - 1977) corect ar fi să formulăm următoarea interogație: *Când un obiect funcționează ca operă de artă?* Sau mai simplu, mai concis, *Când se întâmplă arta?* Un obiect care funcționează ca un simbol, iată o operă de artă, ceea ce volumul *Gânduri despre muzică* este, negreșit, o reprezentare elocventă a ideii de cultură, accesibilă imediat prin simpla răsfoire a cărții care se citește, se ascultă, se vizionează, *cartea totală* care preface intransigența comunicării valorilor universale într-o simpatică sală de spectacol, indiferent unde se află așezată, pe birou, pe un raft de bibliotecă, în rucsac. O invitație afabilă la recunoșterea binelui, adevărului, frumosului pe ritm de jazz.

---

* *Ce este arta?*

Renumitul autor și critic **Arthur C. Danto** abordează această întrebare fundamentală și complexă. Parțial monografie filosofică și parțial meditație memorialistică, *Ce este arta* contestă interpretarea populară potrivit căreia arta este un concept indefinibil, scoțând în schimb la lumină proprietățile care îi conferă un sens universal. În eseul său, "Ce este arta?", **George Dickie** propune o definiție a artei mult mai simplă decât a multor filosofi dinaintea sa. Potrivit lui Dickie, o operă de artă este un artefact căruia un reprezentant al artei i-a conferit statutul de candidat la apreciere. Acest reprezentant poate fi un curator de muzeu sau un critic de artă, dar poate fi și pur și simplu artistul însuși. Într-un fel, definiția artei dată de Dickie nu este decât o versiune mai detaliată a afirmației lui Arthur Danto conform căreia "nimic nu este o operă de artă fără o interpretare care să o constituie ca atare". Ambii bărbați afirmă, în esență, că dacă o persoană numește un lucru artă, acesta este artă, indiferent de ceea ce este acel lucru. NR

